

Henrik Sønstebø

- Avsender: Henrik Sønstebø
- Høringsinstans: Privatperson
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☒ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Dette oppfattes kun viktig i en administrativ sammenheng.

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er naturlig at en lov understøtter det den er ment å beskytte, som i dette tilfellet er tros- og livssynssamfunn.

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er viktig at loven gir klare definisjoner på hva et tros- og/eller livssynssamfunn er.

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ [2](#) og [3](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det vil ikke gi mening at barn man anser som for umodne til å bestemme over egen tro eller som ansees som for umodne til å kunne stå til rette for lovbrudd (begge er 15 år i Norge per i dag) kan få noe som helst medlemskap i et tros- og livssynssamfunn som genererer statsstøtte til det enkelte tros- og livssynssamfunn. Tros- og livssynssamfunn må gjerne praktisere fullverdige medlemskap for barn, men det skal ikke gå på bekostning av offentlige midler som beskrevet av en slik lov som denne. Det må også poengteres at loven per i dag diskriminerer mot medlemmer av Den norske kirke (DNK), der et barn er tilhørig DNK såfremt det er enten døpt eller har en eller flere foreldre med medlemskap i DNK.

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det bør foreligge skjønnsmessig vurdering på hvordan man definerer tros- og livssynssamfunn. Å sette et absolutt minimumkrav på antall medlemmer vil kunne føre til demokratisk utestengelse, som vil gjøre det vanskeligere for livssyn med få tilhengere å bli tatt seriøst i samfunnsdebatten.

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig

☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er viktig for demokratiet at et livssynssamfunn kan skille seg fra andre, både formelt og i praksis. En slik lovbestemmelse vil kunne gjøre det vanskeligere å skille mellom forskjellige livssyn i samfunnsdebatten.

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Skal det først settes et antallskrav må loven legge til rette for skjønnsmessig vurdering, også når det kommer til et antallskrav.

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)
forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☒ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Tros- og livssynssamfunn bør ikke gis vigselfrett. Dette er kommunenes/fylkenes og dermed statens anliggende.

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke bør ikke diskrimineres, noe det per forslaget slik det nå foreligger, blir diskriminert mot.

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Er det først bestemt at man ikke kan bestemme sin egen tilhørighet til et livssyn før en bestemt alder, bør det tros- og livssynssamfunnet man er medlem av kun få statsstøtte for medlemmer over denne alderen. Dette er et demokratisk prinsipp.

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er viktig at alle tros- og livssynssamfunn blir likebehandlet.

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det offentlige bør ta over ansvaret til vedlikehold av slike kirkebygg, om de ikke brukes aktivt av Den norske kirken (DNK) til handlinger forbundet med livssynet/troen til DNKs medlemmer. Ingen tros- og livssynssamfunn bør få tilskudd iht denne lov for å utføre daglige handlinger som ikke kreves for å fullføre sine demokratiske eller religiøse/livssynsmessige plikter. Igjen, DNK bør ikke diskrimineres.

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig

☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke (DNK) bør skilles fra det offentlige og bør dermed heller ikke få tilskudd til å utføre oppgaver på vegne av det offentlige. Skulle DNK likevel få slike tilskudd er det høyst diskriminativt å ikke likebehandle andre tros- og livssynssamfunn, til tross for at det må forstås at plikter utført på vegne av det offentlige er nødt til å finansieres av det offentlige enten direkte eller indirekte.

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke (DNK) skal ikke diskrimineres. Det er diskriminativt å kreve at DNK skal få mer tilskudd enn andre tros- og livssynssamfunn grunnet Departementets oppfatning av DNKs verdi i samfunnet.

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☒ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Tros- og livssynssamfunn den norske staten gir økonomisk støtte til for å drive tros- og livssynsvirksomhet bør ikke få muligheten til å få støtte av andre stater til dette formålet i det hele tatt. Dette kan være et diplomatisk virkemiddel for å oppfordre flere stater og samfunn til å respektere trosfriheten. Det bør kunne utvises skjønn, og spesielt bør samfunn som får støtte av stater som forfølger mennesker på grunnlag av deres livssyn utestenges fra ordningen.

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☒ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er viktig å poengtere at tros- og livssynssamfunn bør være tuftet på en demokratisk organisasjonsstruktur.

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☒ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Rent administrativt.

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke (DNK) skal ikke diskrimineres i noen lov eller offentlig instans. Å opprette særskilte bestemmelser for DNK oppfattes diskriminativt.

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er viktig at enhver demokratisk organisasjon som et tros- og livssynssamfunn burde være, har egenråderett innenfor lovens rammer. Det oppfattes udemokratisk at loven gir særskilte bestemmelser på hvordan et bestemt samfunn skal organiseres. Slike bestemmelser skal demokratisk bestemmes internt i det enkelte samfunn.

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☒ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Igjen er det viktig at samfunn har retten til å bestemme hvordan sitt eget samfunn skal organiseres. Dermed er det viktig å poengtere at ubrukte kirkebygg som er av kulturhistorisk verdi bør forvaltes av det offentlige, og ikke Den norske kirken. Det samme gjelder andre tros- og livssynssamfunn.

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Hvordan en organisasjon styres er fullt og helt opp til den organisasjonens demokratiske ledd, det gjelder også Den norske kirke (DNK). Det offentlige bør ikke påvirke DNKs egne demokratiske prosesser, i likhet med alle andre organisasjoner og tros- og livssynssamfunn.

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er svært viktig å praktisere en uavhengighet mellom Den norske kirke (DNK) og Kongeriket Norge, som for eksempel ved å erklære DNK selvstendig rettssubjekt. Det bør ikke skrives egne bestemmelser om DNK i lovskrifter.

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.
☒ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke er et nasjonalt samfunn, og deres demokratiske ledd omfatter i det mest sentrale alle organisasjonsledd, uavhengig av kommune/fylke. Den offentlige finansieringa av alle tros- og livssynssamfunn bør sees i sammenheng med dette.

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)

forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Tros- og livssynssamfunn bør ikke gis vigselfrett. Dette er kommunens/fylkesmannens og dermed statens anliggende.

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Gravplasser som ikke er forbeholdt medlemmer av et tros- og livssynssamfunn som for eksempel Den norske kirke bør overtas av det offentlige.

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kommunen bør ha slikt ansvar i utgangspunktet.

28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er svært viktig at det offentlige tar seg av slike plikter.

Kommentarer

Det er absolutt viktig å se lovens bestemmelser om tros- og livssynssamfunn i sammenheng med Grunnlovens §§ 16 og 98 om trosfrihet og likestilling. Det er spesielt viktig at tros- og livssynssamfunn som f.eks. Den norske kirke (DNK) ikke blir diskriminert på grunnlag av Departementets syn av DNKs samfunnsstatus. Alle tros- og livssynssamfunn bør ha demokratisk forankrede organer.